Komentarz został opracowany przez praktykanta Huberta Wypycha pod kierownictwem eksperta Instytutu Sobieskiego Macieja Romanówa.

Wykorzystanie kompetencji Polski w obszarze bezpieczeństwa, energii, logistyki i cyberbezpieczeństwa jako instrumentu budowy trwałej obecności w G20

Executive summary

Grupa G20 to grupa państw o charakterze nieformalnym i gospodarczym, których celem jest wzrost gospodarczy. Aby go osiągnąć, kraje te muszą podejmować działania w kluczowych obszarach, takich jak: stabilność gospodarcza, ciągłość łańcuchów dostaw oraz bezpieczeństwo energetyczne. Polska jako gość na zaproszenie Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki, nie ma trwałego miejsca w grupie G20. Z uwagi na transakcyjny charakter działalności grupy (co widać po zaproszeniu m.in. Kazachstanu i Uzbekistanu na szczyt w Miami i próbie ograniczenia wpływu Federacji Rosyjskiej i Chińskiej Republiki Ludowej na politykę gospodarczą krajów Azji Środkowej) utrzymanie obecności w grupie G20 wymaga dostarczania unikatowych wartości dla jej członków. Polska posiada przewagi operacyjne w obszarach:

1. reakcji na zagrożenia hybrydowe, w szczególności w zakresie:
    1. dezinformacja
    2. presja migracyjna
    3. koordynacja działań międzyinstytucjonalnych
2. logistyki operacyjnej i wsparcia wojskowego
3. bezpieczeństwa gospodarczego, w tym:
    1. infrastruktury krytycznej
    2. bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji źródeł energii
4. cyberbezpieczeństwa

Teza

Utrzymanie i wzmocnienie udziału Polski w G20 wymaga przejścia od statusu gościa do roli dostawcy stabilności systemowej, poprzez oferowanie zintegrowanych, sprawdzonych w praktyce kompetencji w obszarach bezpieczeństwa, energii,

logistyki oraz cyberbezpieczeństwa – w tym w szczególności modelu ochrony krytycznych korytarzy energetyczno-handlowych i infrastruktury.

Warunkiem skuteczności tego podejścia jest selektywna, kontrolowana współpraca oparta na zasadzie „need-to-know”, która pozwala maksymalizować wpływ polityczny Polski przy jednoczesnym zabezpieczeniu wrażliwych zdolności operacyjnych w środowisku G20 o zróżnicowanych interesach strategicznych.

Rekomendacje

1. Reakcja na zagrożenia hybrydowe

- „Border Resilience Export” – eksport modelu reagowania na presje graniczną
    1. Polska tworzy pakiet szkoleniowo-doradczy oparty na doświadczeniach z granicy polsko-białoruskiej: zarządzanie presją migracyjną w warunkach działań hybrydowych, koordynacja służb, komunikacja strategiczna, wykorzystanie technologii (monitoring, analiza danych).
    2. Program oferowany państwom G20 narażonym na podobne zjawiska (np. presja migracyjna, destabilizacja, dezinformacja).

       Uzasadnienie: unikat sytuacji na skalę światową, pokazujący realne zarządzanie konfliktem hybrydowym na granicy – Polska staje się dostawcą praktycznych rozwiązań, a nie tylko diagnoz
- „Hybrid Threats Rapid Response Teams” – mobilne zespoły wsparcia
    1. Tworzenie zespołów eksperckich (cywilno-wojskowych), które mogą być delegowane do państw G20 w przypadku kryzysów hybrydowych, operacji i incydentów granicznych
    2. Oparte na praktyce działań z granicy PL-BY i wsparcia Ukrainy

       Uzasadnienie: Zapewnia natychmiastową, operacyjną wartość dla partnerów. Polska staje się „first responderem” w obszarze zagrożeń hybrydowych
    3. Polska oferuje zintegrowane pakiety: szkolenia (granica, koordynacja działań, strategia, odporność), doradztwo i wspólne ćwiczenia, w zamian za polityczne wsparcie dla utrzymania/rozszerzenia roli Polski w G20

       Uzasadnienie: przekłada konkretne kompetencje na wymierne korzyści

polityczne w formule współpracy i współodpowiedzialności

- „Security Knowledge-for-Influence Compact” – pakiety wpływu oparte na bezpieczeństwie
  Polska oferuje zintegrowane pakiety: szkolenia (granica, koordynacja działań, strategia, odporność), doradztwo i wspólne ćwiczenia, w zamian za polityczne wsparcie dla utrzymania/rozszerzenia roli Polski w G20

  Uzasadnienie: przekłada konkretne kompetencje na wymierne korzyści polityczne w formule współpracy i współodpowiedzialności

2. Logistyka operacyjna i wsparcie wojskowe

- „Operational Lessons Hub” – transfer doświadczeń z Ukrainy

Polska inicjuje platformę wymiany doświadczeń, gdzie w kontrolowany sposób przekazywane są „lessons learned” z konfliktu (np. przeciwdziałanie i unieszkodliwianie dronów, odporność systemów, operacje medyków pola walki, logistyka pola walki)

Uzasadnienie: łączy wiarygodność operacyjną z pozycją Polski jako bezpiecznego „hubu transferu wiedzy” oraz zwiększa znaczenie Polski jako pośrednika i integratora wiedzy

- „Logistics Backbone Initiative” – umiędzynarodowienie polskiego hubu wsparcia

Na bazie doświadczeń operatorów z lotniska Rzeszów-Jasionka Polska proponuje standardy i model organizacji hubów logistyczno-wojskowych dla wsparcia sojuszników w G20

Uzasadnienie: Polska już pełniła kluczową rolę logistyczną na początku konfliktu

3. Bezpieczeństwo gospodarcze i handlowe

- „Baltic Critical Corridor Initiative”
  1. Prezydent inicjuje w ramach G20 stały format współpracy dotyczący ochrony morskich korytarzy energetyczno-handlowych, z Bałtykiem jako studium przypadku. Polska wnosi doświadczenia w ochronie portów, terminali LNG i infrastruktury podmorskiej (np. Terminal LNG w Świnoujściu, Baltic Pipe). Polska oferuje państwom G20 doradztwo i

szkolenia w zakresie ochrony infrastruktury morskiej (porty, LNG, gazociągi, kable), w zamian za wsparcie polityczne i współudział w inicjatywach z udziałem Polski.

Uzasadnienie: Bezpieczeństwo infrastruktury morskiej staje się dobrem strategicznym – państwa poszukują praktycznych, operacyjnych rozwiązań dla problemów obecnie obserwowanych w Cieśninie Ormuz i na Bliskim Wschodzie, które Polska już stosuje. Bałtyk łączy wysoką koncentrację infrastruktury z realnymi incydentami – to wiarygodny model dla innych regionów (Indo-Pacyfik, Morze Czerwone).

4. Cyberbezpieczeństwo

- „Polish Cybertechnology Offer”
  1. Prezydent inicjuje stały format współpracy G20, w którym Polska oferuje swoje zdolności w zakresie wykrywania, analizy i neutralizacji zagrożeń cyber (SOC, AI w cyber, automatyzacja reagowania). Polska prezentuje rozwiązania rozwinięte w administracji i sektorze prywatnym jako gotowe do adaptacji.
  2. Polska oferuje państwom G20 konkretne zdolności: szkolenia, narzędzia analityczne, wsparcie w budowie centrów operacji bezpieczeństwa (SOC), w zamian za wsparcie polityczne i udział w inicjatywach z udziałem Polski.
  3. Prezydent promuje w G20 mechanizmy stałej wymiany danych o zagrożeniach cyber, z Polską jako jednym z głównych węzłów analitycznych (agregacja, analiza, dystrybucja danych).
  4. Polska promuje własne podejścia do budowy odpornych systemów (automatyzacja, segmentacja, redundancja, AI w detekcji) jako podstawę standardów G20.

Uzasadnienie: Polska ma rozwinięty ekosystem cyberbezpieczeństwa, który można „opakować” jako eksportowalne know-how technologiczne – szczególnie atrakcyjne dla państw G20 szukających praktycznych rozwiązań.

Podsumowanie i wnioski

Polska nie powinna być uznawana tylko i wyłącznie za dostawcę punktowych rozwiązań operacyjnych, lecz jako państwo zdolne do utrzymywania stabilności systemowej w kluczowych obszarach: bezpieczeństwa, energii i logistyki. Oznacza

to przejście od oferowania pojedynczych kompetencji (np. cyber, infrastruktura, reagowanie kryzysowe) do prezentowania zintegrowanego modelu zarządzania odpornością państwa w warunkach trwałej presji (hybrydowej, energetycznej, logistycznej).

Polska dysponuje unikatową kombinacją doświadczeń: równoległe zarządzanie zagrożeniami hybrydowymi, zapewnienie ciągłości dostaw energii po strategicznej dywersyfikacji oraz utrzymanie funkcji kluczowego hubu logistycznego dla partnerów. W połączeniu z rozwiniętymi zdolnościami cybernetycznymi w sektorze publicznym i prywatnym daje to zdolność nie tylko do reagowania na kryzysy, ale do utrzymywania ciągłości działania systemów państwowych i międzynarodowych.

W tym ujęciu Polska oferuje partnerom G20 nie tylko „narzędzia", lecz sprawdzony model stabilizacji systemowej, obejmujący:

- integrację bezpieczeństwa fizycznego, energetycznego i cyfrowego,
- zdolność działania w warunkach zakłóceń i niepewności,
- utrzymanie ciągłości funkcjonowania państwa i przepływów gospodarczych.

Takie pozycjonowanie wzmacnia argument, że obecność Polski w G20 ma charakter funkcjonalny, a nie wyłącznie polityczny – Polska staje się uczestnikiem, który wnosi zdolności kluczowe dla odporności całego systemu międzynarodowego.

Jednocześnie proponowana współpraca powinna mieć charakter selektywny i warunkowy. Ze względu na obecność w G20 państw o rozbieżnych interesach strategicznych, konieczne jest zastosowanie zasady „need-to-know", w tym:

- różnicowanie poziomu dostępu do wiedzy i technologii lub całkowite wykluczenie,
- ograniczenie transferu wrażliwych kompetencji operacyjnych,
- priorytetyzacja współpracy z partnerami o zbieżnych interesach bezpieczeństwa.

Takie podejście pozwala maksymalizować korzyści polityczne i wizerunkowe przy jednoczesnym zachowaniu kontroli nad kluczowymi środkami, formami i metodami realizacji zadań, zgromadzonych informacji oraz własnych obiektów i danych państwa.

[1] https://defence24.pl/polityka-obronna
[2] https://defence24.pl/przemysl
[3] https://www.gov.pl/web/obrona-narodowa
[4] https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc
[5] https://www.gov.pl/web/prokuratura-krajowa